РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 3-го падолиста 1917. Ч. 130. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, November 3, 1917. No. 130.

ПРОТИ УКРАЇНИ І ФІНЛЯНДІЇ

видало російське провізоричне правительство строгі зарядженя.

Союзники полонили 180.000 Італійців і здобули 1.500 гармат.

Аліянти виключають Скобелева від співучасти в конференції в Парижи.

Вісти з України.

Українське правительство робило заходи скликати свої власні установчі збори.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Петроград, 1. падолиста. — **Видано строгі зарядженя проти Генерального Секретаріяту (або независимого українського кабінету) ЗА ЙОГО ЗУСИЛЯ В СПРАВІ СКЛИКАНЯ СВОЇХ ВЛАСНИХ УСТАНОВЧИХ ЗБОРІВ в супереч давнійше даного запевненя.**

Про се доносить нинїшне урядове оповіщенє, в якім є подано розпорядженя, приняті в тій справі на останнім засїданю провізоричного правительства.

Першим його кроком було відобранє Українському Кабінетови підмоги в сумі 300.000 рублїв. Сказано також, що буде заряджене судове слїдство.

Строгі зарядженя проти України і Фінляндії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Петроград, 1. падолиста. — **Провізоричне правительство видало нинї строгі репресійні зарядженя проти двох бунтівничих провінцій.**

Проголошено, що Фінляндія позістає під судовою властию головного команданта північного фронту з причини, що тамошні власти відмовили ся від співдїланя щодо опорожненя деяких місцевостий.

УКРАЇНА ЗАЗНАЛА ЩЕ СИЛЬНІЙШОГО УДАРУ. Правительство рішило перестати платити гроші, які давало центральне правительство на адміністрацію сеї провінції, З ПРИЧИНИ ЗМАГАЮЧОГО СЯ ТАМ РУХУ ЗА САМОСТІЙНОСТИЮ. СКАЗАНО, ЩО Є В ПЛЯНЇ ВИДАТИ ЩЕ ОСТРІЙШІ РОЗПОРЯДЖЕНЯ.

В РОСІЇ.

Столиця Фінляндії, Гельзінґфорс, опорожнена.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

СТОКГОЛЬМ, 1. падолиста. — З дипльоматичних кругів доносять, що опорожненє Гельзінґфорсу відбуваєть ся спокійно вже від кількох днів, хоч російські власти старали ся заперечити вістям про свій виїзд. Богато з них говорило, що їх жінки і дїти виїзджають лише задля браку поживи.

Цікавим фактом опорожненя є спротив Фінляндців щодо вивезеня урядових документів до Росії. З їх опозиційного поведеня можна вносити, що вони мають намір вже небаром проголосити свою независимість і установити своє власне правительство, скоро лише Німцї розпічнуть наступ на Петроград.

Провінції не хочуть доставляти Петроґрадови муки.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОҐРАД, 31. жовтня. — **Оголошено відозву президента міста, в якій повідомляєть ся мешканців Петроґраду, що провінції, доставляючі муку, не хочуть продати муки столиці, через що їй грозить небезпека голоду.**

Президент міста взиває, щоби мешканцї заховували ся спокійно, бо нелад причинив би ся до ще більшої дизорґанізації в доставі.

З причини поголосок, що большевики приготовляють ся до викликаня заворушень, військовий командант заборонив відбувати збори, походи і демонстрації.

Правительство поборює анархію.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Правительство видає острі зарядженя в цїли здавленя нельояльности і анархії серед війска та цивільного населеня.

Зусиля Німців братати ся з російськими жовнїрами на боєвім фронтї спричинили, що міністерство війни супроти грізної небезпеки видало приказ, аби того рода збори розганяти при помочи російських гармат. Такі випадки лучають ся від тижня що дня.

Аліянти проти співучасти Скобелева в конференції в Парижи.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПАРИЖ, 31. жовтня. — Ж. Камбон, ґенеральний секретар французького міністерства для загр. справ, заявив нинї, **що Скобелев, бувший російський міністер працї, котрого рада робітничих і салдатських депутатів вибрала представником на конференцію аліянтів в Парижи, не візьме участи в тій конференції.**

Говорячи про вибір Скобелева роб. і салд. депутатами на представника Росії, Камбон заявив:

„Можу зовсїм отверто сказати, що правительства аліянтів рішучо відмовлять і не згодять ся, щоби Скобелев брав участь в нарадах. **Маюча ся відбути нарада — се не конференція, в якій будуть брати участь всї держави, великі і малі, але се буде нарада великих держав, яких бажанєм є прийти до порозуміня не в справі цїлий війни, але в справі способів дальшого веденя війни.** Крім членів правительств нїхто не може бути на ній присутний".

* *

Центральний екз. комітет рад роб. і салд. депутатів виготовив був недавно мирову програму в формі інструкцій для Скобелева, які він мав предложити на конференції в Парижи. Програма складаєть ся з 15 точок, між тими також жадане розоруженя, мира без здобутків і відшкодованя, невтралізованя Панамського каналу і другі.

(Продовжене на стороні 2-гій).

НА ІТАЛІЙСЬКІМ ФРОНТІ.

120.000 полонених Італійців і понад 1.000 гармат.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЛОНДОН, 31. жовтня. — Італійські війска не є ще свобідні від небезпеки, але воєнне положенє є тепер більше надійне ніж колинебудь передтим, від коли упав перший німецький удар над Ізонцом.

Хоч австро-німецькі війска здобули майже 1.000 квадратових миль італійської території в протягу 8-дневного наступу і число воєнної добичі зросло на 120.000 полонених і на поверх 1.000 гармат, задні сторожі армії ґенерала Кадорни старають ся здержувати наступ неприятеля, заки головні війска не усадовлять ся поза сильною лінією над рікою Таліяменто. Здаєть ся, що перед цілковитим пораженєм армія утїкла.

Урядовий німецький рапорт.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН, 31. жовтня (через Лондон). — Переводячи дальші воєнні операції згідно з плянами, головна німецька кватира доносить нинї вечером, що число полонених Італійців зросло на поверх 120.000, а число здобутих гармат на поверх 1.000.

Нічний рапорт звучить:

„В Італії відбуваєть ся успішна боротьба в долинї ріки Таліяменто.

„Число полонених Італійців зросло на поверх 120.000. Число здобутих гармат зросло на поверх 1.000".

Пополудневий рапорт звучить:

„Воєнні операції війск XIV-тої армії і армій з над Ізонца, які наступають з Карнійських Альп, відбувають ся згідно з плянами головного команданта".

Урядовий італійський звіт:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

РИМ, 31. жовтня. — Між Італійцями а війсками австро-німецькими прийшло вчера до боротьби на ріжних горах і над каналами. Задні італійські сторожі і кінота уможливили другим війскам відворот в напрямі нової боєвої лінії.

До кількох стріч прийшло на горбках коло Ст. Даніеле дель Фруїлї (около 12½ милї на північний захід від Удіне і 3¾ милї на схід від ріки Таліяменто).

Урядовий звіт звучить:

„Підчас вчерашного дня прийшло до боротьби на горбках коло Ст. Даніеле дель Фруїлї, здовж каналу Ледра, Пасіян, Чавонеско і Позуольо дель Фруїлї.

„Хоробрість наших задних сторожий і кінноти позволили другим війскам продовжати свій відворот в напрямі становищ на новій боєвій лінії.

Нова боева лінія Італійців.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВАШІНҐТОН, 31. жовтня. — Нову боєву лінію, на яку уступили війска ґен. Кадорни, творить ріка Таліяменто, яка плине від Венецьких Альп і впадає до венецького заливу. Ся ріка в дійсности перетинає Італію під зглядом військовим на дві полоси і її уважають за сильну опору проти нападу неприятеля при відповідній і рішучій обороні.

Таліяменто плине рівниною, тому наступаючі війска є виставлені на огонь противника, заки вони могли би розпочати воєнні операції в цїли переправи через ріку. Коли Італійці знищили за собою мости, тодї австро-німецькі війска мусять будувати провізоричні мости, щоби переправити ся через ріку.

Перед війною Італія удосконалила укріпленя для забезпеченя перед переправою неприятеля через ріку Таліяменто. Відтак сї оборонні форти дальше укріплювано, але треба памятати, що підчас наступу уживали Італійцї гармат, призначених до оборони, і посилали їх наперед з війсками ґен. Кадорни.

Військові критики є тої гадки, що ґен. Кадорна буде всилї здержати наступ, коли він зможе забезпечити ся, щоби австро-німецькі війска від північи не переломили лінії Таліяменто і не окружили теперішну боєву лінію над рікою, на яку Італійці покладають свою надію.

Нова побіда німецьких союзників. — 60.000 полонених і 500 гармат.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЛОНДОН, 1. падолиста. — **Коштом 60.000 нових полонених і коштом 500 гармат, які після їх здачі здобули війска австро-німецькі, італійські війска перевели нинї відворот на боєву лінію за рікою Таліяменто.**

Всї примістки над рікою находять ся тепер в руках війск Макензена, які стоять нинї здовж цїлого східного берега, маючи перед собою найсильнїйшу оборонну лінію на північнім італійські фронтї.

Слїдуючий день або два днї скажуть, чи війска ґен. Кадорни, одержавши поміч французької і анґлійської піхоти та артилерії, будуть всилї удержати нову боєву лінію.

Дотепер при втраті 180.000 в полонених і 1.500 гармат Італійці втікли перед цілковитим пораженєм, задержуючи досить сили, щоби станути до тяжкої і довгої битви з неприятелем. Після донесеня італійського рапорту, особливо третя армія цофнула ся на нову боєву лінію майже незломана.

Кадорна довершив майже зовсїм відворот на ріку Таліяменто, втративши лише 60.000 в полонених, яким заскочили дорогу війска Макензена.

Всї примістки над рікою Таліяменто здобуті.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН, 1. падолиста. — Пополудневий урядовий звіт німецького ґен. штабу звучить:

„Факт, що розвій наших воєнних операцій проти Італії був так успішний, завдячуєть ся нашим сильним ударам на сходї і незрівнаній хоробрости та витривалости наших війск на всїх фронтах, а передвсїм на заходї.

„Вчера віднесли союзні війска XIV. армії нову велику побіду. Частина неприятельської армії задержала ся над Таліяментом. В горах і на долині Фріуль до зелїзничого шляху Удіне—Кодроіпо—Тревізо неприятель уступив серед боротьби на західний берег ріки. Примістки на східнім березї в околиці Пінцано, Діняно і Кодроіпо находили ся в руках неприятеля. Він ставив сильний опір, боронячи задних становищ і криючи в сей спосіб відворот третої армії на західний берег ріки Таліяменто.

„Жадні побіди і маючи розумний провід, німецькі і австро-угорські війска осягнули успіх, який в дотеперішній війнї належить до рідких.

„Примістки Діняно і Кодроіпо взяли приступом пруські стрільцї і баварська та віртемберська піхота. Бранденбурські і шлеські дивізії вспіли передерти ся від північи до задних становищ Італійців на схід від ріки Таліяменто і відперти їх назад, а рівночасно австро-угорські корпуси вдарили від сторони Ізонца на останні переходи через ріку коло Лятізана, які находили ся в руках неприятеля.

„Відтяті наступом від північи і окружені з обох сторін, більше ніж 60.000 Італійців зложило своє оруже. Кількасот гармат попало в руки побідників. Число полонених в протягу однотижневої 12-тої з ряду битви над Ізонцо постійно зростало і виносить поверх 180.000, а загальне число здобутих гармат зросло на поверх 1.500. Проча воєнна добича пропорціональна".

Додатковий нічний рапорт ґен. штабу доносить:

„Над Таліяментом війска неприятеля, які були ще позістали на східнім березї ріки в околиці Пінцяно і Лятізана, прогнані або взяті в полон".

Італійська армія на лінії Таліяменто.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

РИМ, 1. падолиста. — **Італійські війска під австро-німецьким наступом в північній Італії перевели відворот на лінію Таліяменто, причім сила італійської армії позістала майже в цілости.** Урядовий звіт звучить:

„Щоби ударемнити плян неприятеля через скоре переведене воєнних операцій, сейчас порішено і при хоробрій помочи війск, які крили відворот і здержували наступ неприятеля, переведено відворот над ріку Таліяменто помимо незвичайно трудних стратеґічних і транспортових відносин. Трета армія є майже зовсїм ціла — гаркий примір сили і єдности".

Соціялісти проти ґен. Кадорни.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

РИМ, 31. жовтня. — Урядовий звіт ґен. Кадорни, в якім було сказано, що неприятель завдячує свої початкові успіхи тхорівству деяких відділів, є тепер предметом широкої дискусії. Богато осіб є того переконаня, що такий звіт гол. команданта може викликати лихе вражінє і в краю і за границею.

Є два переконаня щодо становища італійських соціялістів зглядом їх правительства. Часть визначнїйших соціялістичних послів до парляменту представляють ту частину соціялістичної партії, яка підопре правительство після своїх сил. **Однак другі соціялісти, як примірoм Лязарі, секретар партії, Сераті, редактор „Аванті", є тогосамого покрою, що й російські большевики, але вони є в меньшости. Всї** клерикали гуртують ся довкола правительства.

Аліянти вислали 30.000 війска на поміч Італії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВАШІНҐТОН, 1. падолиста. — Італійське посольство одержало нинї пізно в ночи вістку, що французькі і анґлійські війска прибули на італійський фронт.

Після міркованя в протягу 4 або 5 днів понад 30.000 тих війск може вже брати участь в боротьбі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	в Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З біжучої хвилі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

З початком сього тижня відбули ся в Ню Йорку кількадневні наради представників малих і поневолених народів, скликані „Лігою малих і поневолених народів".

Ухвалено скликати міжнародний ґонрес всіх малих, звисимих і поневолених народів цілого сьвіта підчас мирової конференції в ціли приверненя політичних і економічних прав тим народам і береженя тих прав в будучности.

Ухвалено резолюції, в яких взиває ся до утвореня міжнародного трибуналу, котрий рішав би про всі справи, дотикаючі прав всіх держав, рас і народів. Сей трибунал мав би право рішати про всі справи міжнародного характеру, як приміром свобода пристаний і комунікаційних доріг, нагляд і видача публичних позичок, і мав би за задачу берегти права „отвертих дверий" до всіх країв.

Ухвалено, щоб условя будучого мира були оперті на справедливости і виключали всякі зиски, які давали би одній державі перевагу над другими.

Видано поклик до чести всіх країв, котрі заявили, що борють ся за сьвітову демократію і освободжене малих народів, щоби вони поставили сю справу ясно перед цілим сьвітом, даючи свою згоду на те, щоби всі народности мали своїх власних окремих представників на мировій конференції.

В иншій резолюції ухвалено, щоби кождий був рівноуправнений щодо прав горожанських, свободи совісти і релігії та щоби нікого не переслідувано задля його народности, мови або віроісповіданя.

Конґрес напятнував всі акти надужитя, насильства і варварства, яких допущено ся підчас війни. Конґрес заявив, що першою задачею держав безпосередно по війні буде постарати ся о поворот всіх тих людий, яких силою прогнано з їх рідних хат. Держави будуть безуслівно обовязані покрити шкоди за знищену приватну власність, а справа покритя всіх прочих шкід має бути полагоджена міжнародним трибуналом.

В останній резолюції конґрес дав поклик до всіх держав, аби вони положили війні конець, обмежили свої сухопутні і морські воєнні сили до тої степени, щоби вистарчали для самого лише береженя порядку на суші і на мори, та щоби покликали до житя окремий міжнародний трибунал, який стояв би на сторожи проти мілітаризму зі сторони якоїнебудь держави.

ПОДЯКА.

Сповняючи милий обовязок, отсим складаю прилюдно сердечну подяку Сьвітлій Конвенції Українського Народного Союза, яка на мою просьбу, яко опікуна сиріт, ухвалила 1.000 долярів одноразової запомоги, а опісля по 500 долярів річно на піддержане Сирітського Дому в Філядельфії.

Нехай Господь заплатить сторицею за той княжий дар.

Сироти молити-муть ся о ліпшу долю для нашого народу, та щоб Господь доміг їм колись рівнож працювати для власного люду.

Ще раз Спаси-Біг!

В імени заряду Сестер Василіянок, сиріт і своїм:

о. Йосиф Чаплиньский.

РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗНОВА ПРОТИ УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Останні телеґрами, котрі наспіли з Росії, принесли вісти, які не віщують добра. Нові хмари збирають ся над Україною, нова грозить їй небезпека.

Отсе російське провізоричне правительство виступило з цілою рішучостию проти правительства України і видало проти нього строгі зарядженя.

На останнім своїм засіданю російське провізоричне правительство постановило передівсїм здержати всяку грошеву підмогу, яку центральне правительство виплачувало на адміністрацію України, і уложило плян дальших репресій проти України.

Хоч зміст телеґрам, які тут з Петроґраду в тій справі наспіли, дуже скупий, то всеж таки з нього можна пізнати причини, задля котрих російське провізоричне правительство так рішучо виступило проти України.

Як се вказує зміст телеґрам, російське правительство виступило тому проти України, **що українське правительство почало робити приготованя в справі скликаня своїх власних установчих зборів.** (Сї приготованя названо в другій телеґрамі „щораз більше змагаючим ся рухом за независимостию України").

В очах теперішного провізоричного правительства скликане установчих зборів України виросло на марево бунту і ворохобні проти Росії. Тому і в телеґрамі читаємо про „строгі зарядженя проти ворохобничих провінций". Чи дійсно ціль скликаня установчих зборів України була вимірена проти російської держави? Про се треба сумнівати ся.

Коли українське правительство постановило скликати свої власні установчі збори і розпочало робити в тім напрямі відповідні приготовленя, то се не могло бути жадною несподіванкою. Сей крок українського правительства — се лише виповнене ухвали, принятої на зїзді всїх немосковських народностий, який відбув ся при кінци вересня в Києві. На сїм конґресї представники немосковських народностий приняли ухвалу, що російська держава має бути перетворена у демократичну федеративну державу, на підставі національно-територіяльних автономій усїх народів, які входять в склад теперішної російської держави. Дальше ухвалено, що кождий нарід має скликати свої власні установчі збори і уложити для себе конституцію.

Полагоджене національного питаня в Росії в спосіб, як се було ухвалене представниками інтересованих народів на конґресї в Києві, не то що не загрожує істнованю російської держави, але противно, воно могло би причинити ся в значній мірі до скріпленя її внутрішної і зовнішної сили.

Показує ся однак, що людям, в руках котрих спочиває тепер власть, більше залежить на інтересах деяких московських верств ніж на добрі цілої російської держави. Чи ворожий виступ правительства проти України є зроблений заходами давних противників України, кадетів, які в теперішнім кабінетї досить сильно заступлені, чи проти Українців виступили якісь нові вороги, про се скажуть може близше дальші вісти.

На кождий случай російське правительство розпочало гру дуже небезпечну і дуже ризиковну. Воно мусить взяти на себе також і відповідальність за наслідки, які може потягнути за собою короткозорість провідників Росії.

Перед виборами в Ню Йорку.

В Ню Йорку (Мангатан, Бруклин, Бронкс, Квінс і Річмонд) зближають ся міські вибори. Мається ся вибрати нову або потвердити стару адміністрацію. День виборів назначено на 6. падолиста 1917.

Характеристичні сї вибори, а властиво передвиборча кампанія, і тому варта приглянути ся їм близше.

На уряд майора (посадника) міста є виставлені чотири кандидати. Демократична партія, або так звана „Таммані Гол", виставила на кандидата бруклинського судію, Джана Ф. Гайлена; соціялїстична партія виствила на кандидата звісного соціялїстичного провідника, Моріса Гілквіта; републиканська партія виставила на кандидата Вілїяма М. Беннетта; крім того теперішний майор, Джан Пуррой Мічел, кандидує наново на майора.

Між кандидатами ведеть ся завзята боротьба. З місцевих визначнійших часописий кандидатуру Гайлена попирають: „Амерікен", „Івнінґ Джорнал", „Штатс-Цайтунґ" і „Дайтшес Журналь". Кандидатуру Гілквіта попирають часописи: „Кол", „Фолькцайтунґ", „Новый Міръ" і „Форвертс"; Беннетт не має за собою жодної ґазети; за се Мічел має за собою найбільше часописий: „Таймс", „Ворлд", „Гералд", „Герольд", „Варгайт", „Трібюн", „Сон", „Івнінґ Ворлд", „Івнінґ Пост", „Івнінґ Мейл", „Ґлоб", „Івнінґ Сон" і богато инших.

Мимо того Мічел не має добрих виглядів на поновний вибір. Його адміністрація не сподобала ся населеню. Видно се хоч би з того, що при голосованю над тим, в якім порядку мають бути уложені на виборчій лїсті імена кандидатів, Мічел дістав найменьше голосів і на виборчій лїсті буде фіґурувати аж на четвертім місци. Натомісць імя Гайлена буде на першім місци.

Та від того голосованя минуло досить часу. Кадидати і партії розвели сильну аґітацію. На вічах один кандидат нападає на другого.

Партія Мічела (фюжіоністи) закидає Гайленови, що він є ворогом Анґлії; Гілквітови закидає, що він є нельояльний супроти Злучених Держав, бо нападає правительство за се, що воно виступило до кровавої війни; Беннеттови закидає, що він не здібний провадити адміністрацію в такім великім місті.

Партія Гайлена закидає Мічелови немудре провадженє адміністрації і марноване гроша. Проти Гілквіта і Беннетта ніяких закидів не витягає.

Гілквіт, яко соціяліст, каже, що Мічел дбає лише про богатих, а про біднійше населене міста забуває. Каже, що Мічел стоїть на услугах богатої кляси.

Беннетт і не борeffect ся і не обороняєть ся.

Сказати виразнїйше — всі три кандидати хочуть повалити Мічела; знова Мічел хоче повалити Гілквіта і Гайлена. На Беннетта звернув слабший огонь, бо каже, що він йому і так не страшний.

Се щодо міської полїтики.

Щодо державної полїтики то можна замітити два характери: Мічел і Гілквіт.

Мічел виступає на плятформі патріотичного американїзму, а Гілквіт на плятформі міжнародного соціялїзму.

Мічел є за війною; Гілквіт проти війни.

Мічел є за війною до побідного кінця; Гілквіт є за безпроволочним миром.

Мічел заявляє, що мусить показати, що Ню Йорк є американьским містом, а не німецьким; Гілквіт знова заявляє, що мусить показати, що Ню Йорк є метрополією Злучених Держав, а не передмістєм Лондону.

Але Вілїям Морфі, провідник „Таммані Гол" (демократів) заявив минувшої середи нюйорським кореспондентам, що Гілквіт здобуває все більше і більше голосів.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі сторони 1-шої).

В Росії треба привернути енерґію до ділання.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПАРИЖ, 31. жовтня. — Француська часопись „Журналь де Дебат", обговорюючи положене Італії в злуці з відповідальностию Росії за звільнене німецьких війск, які переломили боєвий фронт ґен. Кадорни, пише отсе:

„Мусимо безпроволочно найти практичні способи, щоби привернути в Росії енерґію до діланя, яку вона зовсїм втратила. Заграничні приятелї мусять обіймити контролю комунїкацій в Росії, її виробу воєнних матеріялів і контролю средств поживи. Коли російська армія не буде нагодована, то тоді Німеччина не буде потребувати заключати окремого мира навіть з радами. Вона буде тоді всилї зробити в Росії, що сама захоче. Небезпека є велика.

„Здаеть ся, Злучені Держави найскорше могли би усунути небезпеку. Російські революціонери не можуть підозрівати Злучені Держави о якісь инші мотиви. Злучені Держави вважають побіду російської демократії за одну з найважнійших цілий війни. Злучені Держави можуть доставити всяких помічних средств, вони нїколи не зробили злого вражіня і мають право жадати, щоби вони були вислухані.

„Президент Вілсон зробив би велику прислугу для цивілїзованого сьвіта, коли би, розуміючи теперішну небезпеку, післав до Росії за згодою російського правительства знавців, наділених як найширшими повновластями і з правом візвати оружну силу. Лише під такими услівями дало би ся привернути силу Росії і уратувати її житє і її честь".

Бувший міністер Протопопов уратований від лінчу.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Александра Д. Протопопова, бувшого міністра для внутрішних справ і одного з найголовнійших реакціонерів підчас царського режіму, перевезено з Петропавловської крiпости до шпиталю з причини лихого здоровля. Після перевезеня його до шпиталю громада жовнїрів загрозила йому лінчом. Жовнїри вдерли ся іменно до шпиталю і зажадали справдженя, чи дійсно його стан здоровля є небезпечний. Шпитальним властям удало ся остаточно успокоїти жовнїрів і вибавити Протопопова від напасти.

Представники сибірських козаків між судіями в процесї ґен. Корнїлова.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕТРОГРАД, 31. жовтня. — Правительство згодило ся на жадане сибірських козаків, які домагали ся, щоби й вони могли вислати своїх представників до лави присяглих в процесї ґен. Корнїлова, проводира останної ворохобні. Яко причину свого жаданя подали вони те, що батько ґенерала походив зі Сибіри. Також заряджено, щоби сибірський полк сторожив ґен. Корнїлова підчас його процесу.

———o———

На воєнній конференції в Парижи буде уложений новий плян до дальших воєнних операцій.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВАШІНҐТОН, 1. падолиста. — Тут панує переконане, що до головної битви в Італії не прийде перед 7. або 8. падолиста. Також сподїванють ся, що ся розпучлива битва потриває аж до 15. падолиста, коли то відбудеть ся в Парижи велика воєнна нарада при співучасти Злучених Держав.

З причини наступу Німеччини проти Італії заходить конечність виробити на конґресї зовсім нову воєнну програму.

В останних кількох днях між військовими представителями алїянтів зростало переконане, що воєнним операціям на західнім фронтї не можна приписувати надто великого значіня.

Сказано, що всі пляни в справі скріпленя Італії будуть уложені на конференції. Без огляду на те, о скільки успішно ґен. Кадорнї пощастить ся тепер здержати наступ Макензена, Німців мусить ся зовсїм прогнати з італійської території, заявляють тутешні військові аташе. В противнім случаю Німцї зроблять підставу до дальших нових і небезпечних нападів проти Італії, Росії, а може й Франції на слїдуючу весну.

———o———

Взивають президента Вілсона до війни з Австрією.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

На засїданю виділу товариства „Амерікен Дефенс Сосайти" ухвалено резолюцію, в якій відзвано президента Вілсона, **щоби скликав надзвичайне засїдане конґресу в цїли виповідженя війни Австро-Угорщині.**

Дальше ухвалено зажадати від президента, **щоби можливо всі кораблї ужито на перевіз до Італії воєнних матеріялів і війска.**

———o———

Польські жовнїри мають бути звільнені з італійського фронту.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

РИМ, 1. падолиста. — **Часописи доносять, що польське коло в австрійськім парляментї поставило домагане, щоби польські війска безпроволочно відкликати з австро-італійського фронту.**

Др. Зайдлер, президент австрійського кабінету, обіцяв згодити ся на те з причини трудного положеня німецького елементу в парляментї.

———o———

В АНҐЛІЇ:

30 німецьких літаків перевело напад на Анґлію.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЛОНДОН, 1. падолиста. — **Около 30 літаків, у сімох відділах, взяло участь у воздушнім нападї останної ночи. Трон літакам удало ся долетїти до середини Лондону,** — доносить нинїшний урядовий звіт.

Втрати і шкоди є невеликі.

З рапорту лорда Френча, міністра домашної оборони, виходить, що німецькі летуни, користаючи з хмар, не були виставлені на рішаючу битву.

Німцї надіють ся, що Злучені Держави вишлють до Франції 100.000 літаків.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Один полонений німецький офіцир зробив цікаві зізнаня, між тими одно, в якім говорить ся, що Німцї надіють ся на весну наступу коло Іпру, який буде переведений американськими військами.

Дальше додав він, що Німцї є переконані, що Злучені Держави вибудують 100.000 літаків.

Також зізнав, що Німцї не мають наміру робити загального відвороту, але будуть уступати назад, зводячи боротьбу о кожде становище.

Вкінци признав, що карність серед Німців упадає та що жовнїри починають тратити поважане для офіцирів.

Листи з просьбою о поміч.

До редакції „Свободи" наспіла кореспонденційна картка від полонених Українських Січових Стрільців, які тепер перебувають в Ялуторовску, тобольської ґубернії, в Росії, і лист від Українців, які перебувають тепер в таборі полонених в Александра Пелес, в Лондонї (Анґлія).

Письмо від Українських Січових Стрільців звучить:

Ялуторовск, 12. вересня 1917.

Хвальна Редакціє!

Ми, полонені однорічні добровольці, Українські Січові Стрільці, змушені крайною необхідностию, обдерті, босі та без всякої помочи, звернути ся до Вас, Хвальна Редакціє, з горячою просьбою о якунебудь поміч.

Находимо ся вже рік в полонї і до сеї пори не дістали найменьшої помочи, а заробити ми не всилї тай нема нагоди.

Маємо надію, що в так прикрім положеню за нас не забудете.

Остаємо з глибоким поважанєм:

Павло Меркун, студент полїтехніки;
Володимир Секунда, студент;
Евген Цїсик, студент;
Мирон Яремкевич; студент;
В. Стефанюк, студент.

Адреса:

Россія — Сибирь.
Тобольская губ.,
гор. Ялуторовскъ
„Народный Домъ",
австр. военноплѣнные.

Письмо від полонених в Анґлії звучить:

Лондон, 12. жовтня 1917.

Дорогі Братя в Америці!

Ми тут, у неволи в Анґлії, вже четвертий рік іде, як попали у велике нещастє. Бідуємо безмірно. Одні наші порозходили ся на фарми, а ми тут, в Александра Пелес, без жадного ратунку. Жиємо між Німцями. Німцї зі всїх сторін мають поратунок: з Німеччини, з Америки і з Лондону, а ми кілька Українців без жадної помочи. З Галичини нїчого не допускають, а в Америці не згадають, що тут Ваші братя терплять голод і нужду.

Нас є тут 10 людий. Тож Вас просимо, щоби Ви були так ласкаві і запомогли нас якими ласками. А може ми колись станемо Вам в пригоді.

Стефан Нагурняк.

Адреса:

P. O. W. No. 13732
Batt. C. Comp. 9. Camp I.
Alexandra Palace,
London — England.

Редакція „Свободи" передала сю справу до полагодженя Українській Раді в Америці.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Велика робітнича кріза наступає.

Для промислової Америки наступає нова робітнича кріза. Зелїзничі робітники домагають ся підвишки платні. В Шікаґо відбула ся конференція юнїї зворотничників, яка зажадала від компанїї для своїх членів 50% підвишки платні. Рівночасно відбули конференцію екзекутивні комітети юнїйних зелізничних кондукторів. Небавом сподівають ся генеральної конференції, яка має поставити зелізничим компаніям свої великі домаганя.

Юнії сподівають ся, що страйку не буде, бо — правдоподібно — правительство візьме справу у свої руки.

Айриші голосують за Гілквітом.

Нюйорські Айриші, національним гаслом котрих є независима Ірляндія, видали поклик до всіх Айришів-городжан, аби при виборах на майора Ню Йорку (6. падолиста) голосували за Морісом Гілквітом, бо кажуть, що лише Гілквіт є приятелем національних змагань Ірляндців і инших поневолених народів.

Вага пакунків до Франції не сьміє бути понад 7 фунтів.

Мінїстер почт повідомляє, що почавши від вчера, 1-го падолиста, всякі пакунки, висилані для американських жовнірів у Франції, не можуть виносити більше як 7 фунтів ваги.

В Мілвокі, Віс., не вільно пити пива в неділю.

Протисалунова лїґа в стейті Вісконзін вислала резолюцію до говернора Філїпа, що вона назначає неділю яко день, в котрім не вільно пити пива в місті Мілвокі.

Проєктує завести один „бездимний день" в Америці.

Якийсь Воліва, кажуть, що славний чоловік з Сіон Сіти, Ілл., попав на думку, щоби в Америці завести один „бездимний день", аби в той спосіб допомогти державі. Того дня каждий чоловік мав би здержати ся від курення файки, папіросок і цигарів.

Стратив 1,000.000 долярів і покінчив житє.

Джан Давсон у Шікаґо, Ілл., стратившн один міліон долярів на спекуляції, покінчив із житєм. З цїлого його великого маєтку знайдено при нїм лише 13 центів. Він повісив ся в готели, оставивши жінку і троє дїтий. Син Алан, говорячи над могилою батька, сказав, що батько стратив понад один міліон долярів.

Ґовернор стейту Делавар ранений, жінка убита.

Ґовернор стейту Делавар, Джан Тавнсенд, зістав тяжко ранений, а його жінка убита підчас автомобілевої катастрофи.

Женщини поліцаями в Гобокен.

В Гобокен, Н. Дж., покликано 6 женщин до повненя полїційної служби. Вони мають головно наглядати на молодими дївчатами. Женщини-поліцаї будуть ходити по дві разом і їх служба має обмежати ся виключно на наглядом дївчат. Вони будуть повнити службу недалеко парків і над морським побережем. Будуть переналпувати дївчат, які пізно в ночи появлять ся на улици. Для них пороблено спеціальні свиставки, а поліцменам остро наказано, що коли почують голос такої свиставки, то сейчас мають спішити на поміч.

Він чекав перед вступними дверми, а вона звінчала ся з другим і вийшла задними дверми...

Не пощастило ся С. Сепови в Олбани, Джорджія. Він задумав оженити ся і цїлком приготовив ся до вінчаня, взяв зі собою сьвідків і пішов до дому нареченої. Тут він стояв перед фронтовими дверми, а його наречена звінчала ся тимчасом з другим мущиною, Е. Гопом, і вийшла з хати задними дверми, всіла з ним на автомобіль і обоє поїхали відбувати медовий місяць.

А Сеп чекав, чекав і не дочекав ся щастя...

Російська женщина-жовнір віддала ся в Бостоні.

Пані Трубецька, членица „батальону смерти", яка боролася в окопах, вдова по князю Трубецькім, убитим на кавказькім фронті, вийшла заміж за Віктора Александра Турина, члена російської місії в Злучених Державах. Вінчане відбуло ся в Бостоні, Масс.

Пані Трубецька була два рази відзначена за свою хоробрість. До Злучених Держав вона прибула перед пару місяцями.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Населене української Галичини підчас війни.

Галицьке намісництво переведо в цьвітни 1917 року спис населеня Галичини, виключаючи лише ті повіти, які були в руках російських війск.

Населене в повітах східної (української) Галичини представляєть ся, як слїдує:

	Мешканців
Бібрка	102.984
Броди	3.273
Городок	75.272
Добромиль	73.826
Долина	113.831
Дрогобич	123.471
Жидачів	75.834
Жовква	77.109
Зборів	7.000
Золочів	91.406
Калуш	130.652
Камінка	60.942
Ліско	86.302
Львів	321.874
(з того Львів місто 216.100)	
Мостиска	80.810
Перемишляни	70.450
Перемишль	153.365
Рава	100.694
Радехів	55.612
Рогатин	97.851
Рудки	75.208
Самбір	108.288
Сколє	45.249
Сокаль	82.937
Старий Самбір	59.710
Стрий	86.746
Турка	66.358
Цішанів	85.536
Яворів	71.389
Разом	2,581.479

Населене мішаних українсько-польських повітів на граници східної і західної Галичини виносить:

	Мешканців
Горлиці	71.311
Грибів	50.620
Кросно	65.461
Сянок	121.494
Ярослав	124.624
Ясло	80.659
Разом	514.169

У 26 чисто польських повітах західної Галичини населене виносить 2,512.435 душ. Населене 6 мішаних українсько-польських повітів виносить 514.169 душ, а населене 29 чисто українських повітах Галичини виносить 2,581.479 душ. При сїм треба це памятати, що в цьвітни 1917 року цїлих 20 повітів східної Галичини були під російською окупацією.

Разом число населеня Галичини, яка до цьвітня 1917 року була в австрійських руках, виносило **5,608.083** душ.

В 1913-тім році населене цїлої Галичини виносило **8,211.000** душ.

Друкарська машина Почаївської лаври перейшла на власність У. Ц. Ради.

Київські часописи доносять, що бердичівська земська управа подарувала Укр. Центральній Раді друкарську машину, яка належала до Почаївської лаври. Підчас евакуації друкарню перевезено з Почаєва до Андріевського Скита в бердичівськім повіті (київська губернія), де перенесла ся частина монахів з архимандритом Віталїєм на чолі.

З початком революції в Росії сю друкарню запечатано за друкованє протиреволюційних брошур і передано на власність бердичівській земській управі, а управа ухвалила подарувати її Українській Центральній Раді.

Коли прапорщик Крамоленко, якому У. Ц. Рада поручила перевезти друкарську машину до Києва, разом з представником бердичівського земства, П. Либанецьким, і начальником волостної міліції приїхали до Анріевського Скита, то архимандрит Віталїй, відомий чорносотенець, відмовив ся видати машину; навіть тоді, коли йому предложено відповідне письменне розпорядженє від начальника повітової міліції. Начальник волостної міліції мусїв кликати на поміч кількох волостних міліціонерів і аж так приступлено силою до запечатаного дому, де стояла машина. Тоді монахи взяли ся за останне средство: винесли ікони, хоругви, аналої і поставили се в дверях запечатаного дому. Тоді почали правити богослужене, надіючи ся, що міліція не зачепить ікон і служачих монахів.

Коли міліція вдерла ся до дому вікном, тоді Віталїй піддав ся і видав ключі від дому.

Машину перевезено до Києва на трох грузових автомобілях і поміщено в друкарни У. Ц. Ради. — А за кілька днів Віталїй приїхав до Києва і подав прапорщика Крамоленка до суду, бо він нїбито зрабував машину.

Польські маґнати орґанізують ся.

Дня 21. вересня в Києві розпочала ся нарада польських маґнатів, поміщиків з України, Білоруси, Литви й частини мітавської та курляндської губернії. Польські магнати задумали оснувати „Окраїнну Раду" (Рада Кресова), яка в основу своєї політичної діяльности поставить програму буржуазної партії народних демократів. Щож відносить ся до місцевого житя, то сї маґнати бажають забрати справу польського житя до своїх рук і заявляють, що вони будуть представниками всього польського населеня, як на Україні так і по всіх територіях.

Певна річ, що польський працюючий нарід на Україні не піде за сими панами і в своєчасно скаже: „засъ!" Але не треба заплющувати очи і на се, що такий союз польських маґнатів повстав лише через поворот політики на шляхах реакції.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Нїмці мають досить поживи на цілу зиму.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Говорячи на конґресі робітників у Берліні, заступник секретаря департаменту поживи, Бравн, сказав, що Німеччина є забезпечена в поживу на цілу слідуючу зиму війни. Жнива дали Німеччині майже 4,500.000 тон збіжа, що вистарчить Німеччині на цїлу зиму.

В Анґлії є 900.000 осіб на пенсії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Анґлійський мінїстер пенсий, Джан Годж, оповістив, що в книжках британського пенсийного департаменту є 900.000 імени. Мінїстер стараєть ся о гроші з державного скарбу, аби оснувати практичну лябораторію, де виробляльб ся ліпші руки і ноги (деревляні).

Бразилія захопила всі німецькі часописи.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Бразилійське правительство захопило у свої руки всі німецькі часописи й инші видавництва.

Румунські дїти гинуть з голоду.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Румунії грозить голод і нужда, як лише не зробить ся відповідних кроків, аби запобігти недостачі поживи і одїжи. Дослідники кажуть, що поміч мусить прийти скоро, коли лише хочеть ся, щоби держава удержала своє стратеґічне значіне у війні. Смертність між дітьми задля недостачі поживи є страшна. Мяса вже нема. Кажуть, що по селах є майже 25.000 новонароджених дітий, яких не можна ні одіти ні виживити.

Беркстorф відзначений.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 2, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґраф Бернсторф, бувший німецький амбасадор у Злучених Державах, а тепер амбасадор в Туреччині, зістав іменований цїсарем тайним совітником і одержав титул ексцеленції.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку У. Н. Союзови і Хвальному Урядови, що мені виплатили $200 запомоги за мого сина Стефана, котрий покінчив житє. Най жиє наш Уряд! Най ширить ся У. Н. Союз і най зростає у велике число членів. Вступайте, Родимці, до У. Н. Союза громадно, бо то одинока українська орґанізація, за котру ми не повинні забувати. Вона є кождому з нас потрібна на кождім кроці. — **Іван Пухир**, член 7. відділу.

ВСЯЧИНА.

Відкрито нові ріки і озера на Лябрадорі.

Національне Ґеоґрафічне Товариство і музей Карнеґія вислали своїх дослідників на Лябрадор, аби там робили наукові досліди. По кількамісячнім побуті на Лябрадорі (провінція Канади над північним Атлянтійським океаном) вони вернули назад до Злучених Держав. Перші звістки, донесені телеграфічно зі Ст. Джонс, Нова Фунляндія, говорять, що експедиція вислідила на півострові богато рік і озер, доси незнаних ще науковому сьвітови. Експедиція зробила також 750 (американських) миль в глиб континенту, де ще доси не була нога білого чоловіка.

Пси зїли церкву.

Один канадійський місіонар, повернувши з далекої півночи, де проповідував Христову науку між Ескімосами, оповів своїм товаришам по чину, які вийшли його витати, про свою приґоду.

Ескімоси побудували йому дім і там заходили слухати його науки. Дім сей був церквою для них і для місіонара. Стїни „церкви" були з ребер кита, а дах був покритий шкірою кита. Примітивний вид церкви охороняв її довго, аж одного дня надбігло стадо голодних псів, обступили „церкву" і зїли її...

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. Г., Віндзор Лакс, Конн. — Та справа, яку Ви описуєте в своїй дописи, повинна бути полагоджена на місци, а не перед широким загалом. Члени дотичного відділу У. Н. Союза повинні видати засуд на шкідника і усунути його від всякої народної роботи. Коли вони сього зробити не хочуть чи не можуть, то що в тій справі може зробити загал? Сьміте з власної хати повинен вимести сам господар, а не посторонні люди. Скличте людий на мітінґ, представте сю справу як слїд, розберіть усьо подрібно, вислухайте сьвідків і видайте відповідний вирок.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Тов. „Січові Стрільці", від. 97, повідомляє своїх членів, що слідуючий мітінґ відбудеть ся в середу, 7. падолиста, о 8-мій годині вечер, в гали парохіяльний під числом 303 Гудсон Аве. Просить ся членів о як найчисленнійшу участь. — О. Кохан, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ФРАНКФОРД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 35, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що звичайний мітінґ відбудеть ся 3. листопада (в суботу), в гали п. Ковнацького. Кождий член повинен явити ся на мітінґ, в противнім разі підпаде карі, яку товариство ухвалить. — В. Пеленський, писар.

Дописи.

З PASSAIC, N. J.

Театральне представлене.

Праця єдина з недолї нас вирве,
Нумо до праці, братя!
Годі лякатись! На діло сьвятеє
Сьміло ми будемо йти!

Борис Грінченко.

Одною з проявів народного житя на американській Україні є уряджуванє аматорських вистав. Через представленя нарід дає знак житя і любови свого рідного слова і піснї. Чим більше і більше театральних вистав у якійсь українській громаді, тим більше і сьвідомих одиниць, готових до иншої народної роботи.

Не мало представлень відбуло ся також і в пасейській українській громаді, та не про кожду була згадка в українських часописях. Се тому, що відогранє штуки уважаєть ся за звичайну подію, яких богато всюди. Годі проте забирати місце в часописи звичайною річию.

Не годить ся однак перейти до порядку дневного над незвичайною подією, але треба її зазначити друком одним на науку, другим в заохоту, а иншим недбалим, чи шкідникам у ганьбу.

Такою подією було представленє: „Ой не ходи Грицю", яке давало спів.-драм. товариство ім. Лисенка в Пасейк, Н. Дж., дня 14. жовтня 1917 р.

Для зрозуміня річи треба сказати, що українська громада в Пасейку була до початку 1917 р. взірцем єдности, любови і братерської згоди. Братства і товариства ріжних орґанізацій і самостійні працювали в єдно для слави Божої і для України.

Доперва в тім роцї появили ся „поступові провідники", що за всяку цїну стараються ся розбити се, що повстало. Та се їм не вдаєть ся. Доказом того згадана вистава театральна.

Перший раз відограно „Ой не ходи Грицю" з початком 1917 р. Тодї була ще згода і представленє удало ся як найкрасше.

Товариство співацьке, яке натрудило ся найбільше коло виведеня штуки, постановило відограти представленє другий раз на дохід свого товариства. (Перший дохід пійшов на „Народний Дім", який у тім часї мав згуртувати весь нарід, але сталось инакше по причині „поступових"). Тому, що се товариство співацьке „темне і зацофане — бо співає в церкві попови і дякови", (Може Богови? — Примітка складача), постановили всякі ніби-поступовці, ніби-социялісти, ніби-федераційники недопустити до відограня штуки. З початку відмовляли і деяких відмовили. Других, які взяли на себе заступство роль, відстрашили. „Ми вас опаплюжимо в наших поступових ґазетах на цїлу Америку, якбисьте навіть і добре грали". (Се звичайна річ: брехати у ніби-поступовців. — Прим. складача). А коли на місце застрашених знайшли ся відважні (двоє аж з Джерзи Сіти), то тодї зачали ся погрози такі, як: „Ми вас гнилими яйцями на сценї обкидаємо" (звичайно: гнилий про гниле думає і гнилим жиє. — Прим. складача). „Ми вам ребра поломимо". „Абисьмо мали на головах ставати, в кримiналах гнити, а не допустимо". (Дурного, що стає на голову, не дають до криміналу, а до шпиталю варятів. — Прим. складача). А в останних днях дійшло до того, що засїдали ся в ночи по дорогах і невинних людий, робітників і братів, хотїли побити. От такі то приятелї робітника! от такі то патріоти! А як недавно російські Жиди грали тусаму штуку в Пасейку, то нїхто їм не боронив!

Та зусиля ворогів української штуки на нїщо не придали ся. Представленє відбуло ся, і ще як славно! Відай на жаднім представленю не було стільки народу, що на сїм. Самих тікетів розпродано поверх півосьма сотки!

Алеж бо і представленє красне було! Се признали навіть самі розбивачі! Маруся — панна К. Шевчинська — не відгравала, але переживала на сценї долю Марусї. Не удавала плачу, але таки на правду плакала над отрутим Грицьком. Хто так перейметь ся своєю ролею, той мусить її добре відограти.

За чудову гру дістала чудові рожі.

А Грицько — п. Т. Лазука — се справдїшний парубок, за яким всї пропадають. Що за постава, що за здоровлє, що за сила, що за енерґія!

Правда, що і друга пара, Галина — панна Ю. Садовська і Потап — п. В. Мельничук, не меньше добре дібрана. А і ролї свої зрозуміли і віддали їх як слїд.

Тому, що тяжко було знайти аматора до такої трудної і невдячної ролї як Хома, то взяв її на себе сам учитель, п. Ст. Ягелло. Не диво, що той, який потрафив другого вивчити за першим разом, розумів сам ролю віддати.

Не буду хвалити Дмитра (п. Л. Стахурський), бо його хвалили оплески за кождою появою. А притім і заздрісно менї за його танець.

Хто не видів і не сьміяв ся з пиячки, той міг надивити ся і насьміяти до схочу з Вустї — панї А. Ковалів.

На ґарну цїлість зложила ся також і гра Охрима (п. О. Савчин), Дарини (панї Ю. Маік), Степаніди (панна Т. Секута) і ворожки (панна Ю. Сапета). Коли додасть ся і проче дівоцтво пасейське (яке має славу по всїй Америцї) і парубоцтво з його співами і танцями, то — не хвальбу кажу — такого ґарного представленя ще не було в Пасейку. Не відважили ся критикувати навіть ті, що обіцяли ще перед представленєм „паплюжити".

Вдоволений.

Читайте українські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цїнник книжок до друкарнї „Свободи".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубрицї поміщуйте слїдуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де іде добре робота.—Коли потребуєте аґентів до пошireня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучернї, ґросернї, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дякоучителїв і учителїв музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продасте свій бизнес або хочете купити чи обмінятись з ним.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

Купуйте Календар У. Н. Союза. Коштує 50 цен. разом з пересилкою.

ПРОТОКОЛ

з XIV. головної конвенції Українського Народного Союза, відбувшої ся в днях 22-го до 27-го жовтня 1917 р., в „Harrisburg Trade Hall“, 112-114 Market St., Harrisburg, Pa.

—o—

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ЗАСІДАНЯ, 22. ЖОВТНЯ.

В понеділок о 8-мій годині рано зійшли ся делеґати, делеґатки і урядники до католицької катедри, де о. Володимир Сполітакевич відправив співаку Службу Божу за здоровлє членів У. Н. Союза, а відтак панахиду за померших членів У. Н. Союза. В крилосі співали дякоучителі-делеґати, пп. Василь Савіцький, Теодор Яворський і Григорій Пипюк. При кінци Служби Божої о. В. Сполітакевич виголосив з проповідальниці принагідну проповідь, в якій своїми прегарними словами змалював коротко історію У. Н. Союза, заохочуючи делеґатів, щоби старали ся положені нашими піонірами підвалини під У. Н. Союз скріпити так, аби се вийшло на користь членам і орґанізації та на славу нашої вітчини України.

Після програми конвенційні наради розпочали ся о години 1-шій пополудни, де всї прибувші делеґати, делеґатки і урядники явили ся. По провіреню повновластий головний предсідатель У. Н. Союза п. Дмитро Капітула, отворив конвенцію отсею промовою:

ПРОМОВА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДАТЕЛЯ У. Н. СОЮЗА.

Сьвітла Конвенціє! Високоповажані Делеґати і Делеґатки У. Н. Союза!

Отсе припала менї знова честь повитати Високоповажаних Делеґатів і Делеґатки яко учасників XIV. Головної Конвенції У. Н. Союза.

Витаю Вас яко мужів довіря і яко представників тисячів наших членів, які є згуртовані під прапором нашої дорогої орґанізації, У. Н. Союза.

Заки приступимо до самих нарад в справах нашої орґанізації, є нашим обовязком пригадати собі, що ми пережили і переживаємо хвилї найбільшої історичної події, що ми жиємо в часах великої всесьвітної війни.

Вже попередна XIII. конвенція нашої орґанізації припала на час великої війни. Ніхто тоді не думав, що й слїдуючу конвенцію прийдеть ся нам відбувати ще серед сильнійшого гуку гармат, ще серед страшнійшої братовбийчої різнї.

Доба від попередної XIII. конвенції в Бофало до теперішної в Гарісбурґ — се час великої сьвітової війни, час великих нещасть і великої руїни.

І нашому народови принесла війна велике знищенє. Але вона принесла українському народови також і щастє, **бо освободила Україну з довгої царської неволї.**

Війна прискорила російську революцію. Тяжке положенє Росії з приводу війни дало революції силу і славну побіду.

Через цїлу сю трилїтну воєнну добу також й американські Українцї переживали долю й недолю своєї давної вітчини, далеко за морем.

Все, що болїло наших братів у старім краю, відчували й ми тут, а найбільше болїло нас те, що зносини зі старим краєм були щораз більше утруднені, поки не зістали майже зовсїм перервані.

За той час майже цїлковитого відокремленя від рідного краю американські Українцї мусїли жити немов своїм власним житєм, але все і передівсїм памятали про рідний край, на який спала страшна воєнна руїна.

Американські Українцї мусїли провадити свою полїтику, визначити свій полїтичний шлях.

Від початку війни аж до вибуху революції в Росії полїтика американських Українців була рішучо проти-російська, значить, була проти царської самодержавної Росії, яка всїми силами стреміла до знищеня українського народу.

Ся полїтика проявила ся ще яркійше, коли царська Росія наїхала на Галичину, Буковину і угорську Русь та зачала ті наші краї нищити і московщити.

Тоді американські Українцї голосно ставали в обороні своїх прав, які наш нарід здобув собі працею і боротьбою в Австрії.

Се називано мильно австрофільством, але се було самообороною і самоохороною перед руїною, яку несла нашому народови армія тодїшної ще царської Росії.

Настрій серед американських Українців, а також і їх полїтика змінили ся аж минувшої осени, коли то дня 5-го падолиста 1916 р. принесли телеґрами урядову вістку, що два цїсарі, німецький і австрійський, підписали проклямацію, в якій обіцяли самостійну Польщу, а для Галичини заповіли відокремлене і польську автономію.

Наш нарід знає добре, що значить польська автономія: се значить польська неволя для українського народу в Галичинї. Та неволя, яку Українцї терпіли і терплять від Поляків, коли Галичина є ще коронним краєм Австрії, — по відокремленю стала би далеко страшнїйшою.

Ся проклямація цїсарів викликала велике обуренє не лише серед наших земляків в Галичинї, але й тут серед українських іміґрантів. І таксамо як там, так і тут піднесено рішучі протести проти замаху на права нашого народу.

Опісля австрійське правительство раз-враз відкладало переведенє в житє цїсарського письма, не хотячи собі зражувати Українців, але холодний настрій нашого народу супроти Австрії вже не змінив ся.

А коли прийшов великий день, день 15-го марта сього року, в котрім упала царська власть в Росії, а настала воля, серця американських Українців зраділи і звернули ся до вільного Киева. З Киева прийшла до нас надія і віра на велику і красшу будучність нашої вітчини.

Тепер вже меньше страшні нам стремлїня наших ворогів, але й про них ми не можемо забувати. Як би не було, є обовязком Українців не тільки в старім краю, але й тут, пильнувати, аби наша Галичина і Буковина не впали під польську неволю.

Ми не можемо згодити ся, аби цїсарі чи їх уряди самовільно господарили нашим народом.

Нашою засадою мусить бути та, яку проголосив наш президент Вілсон в сенатї, дня 22-го сїчня 1917 р. — **що правительство має бути з волї народу і що жадне правительство не має права передавати власновільно народу з одної держави до другої,** але про належанє його до якоїсь держави **має рішати сам нарід.**

З виступленєм Злучених Держав до війни змінили ся також воєнні цїли воюючих держав. Коли з початку війни воюючі держави мали цїли заборчі, нинї ведеть ся боротьба **о сьвітову демократію.**

Ми віримо, що наша нова вітчина, Злучені Держави, виступаючи в обороні загальної демократії і самовизначеня всїх народів, допоможе також до цїлковитого освободженя українського народу.

Ми віримо, що при помочи Злучених Держав всї українські землї будуть злучені разом і будуть становити вольну державу в сїмї вольних держав сьвіта.

Я з певностию можу сказати, що цїлий український нарід, не лише тут, але і на Українї, є за Злученими Державами. Ми всї серцем і душею стоїмо з нашим президентом Вілсоном не лише тому, що богато з нас є горожанами сеї вільної землї або хоче ними пoзістати, — але й тому, бо ідеали, за які воюють Злучені Держави, є нашими ідеалами, ідеалами цїлого українського народу.

Ми таксамо хочемо, щоби на сьвітї запанувала демократія; щоби всї народи були свобідні і повноправні; щоби всякі справи полагоджувано справедливо і через взаїмне порозуменє, а не війною. Ми також є за мирним розвитком народів, а за знесенєм сталого війска.

Тому я певний, що я вискажу желаня Вас усїх, Панове Делеґати і Панї Делеґатки, а також і цїлого українського загалу на свобідній землї Вашінґтона, коли піднесу оклик:

Нехай жиють Злучені Держави!
Нехай побідить ідея правдивої демократії!
Нехай жиє вільна Україна!

* * *

В сю радісну хвилю, коли по всїх усюдах лунає клич свобідної України, не вільно забувати нам однак на тих нещасних земляків у старім ріднім краю, які впали жертвою страшної війни, які потерпіли для народної справи. Сотки тисячів наших братів і сестер опинило ся серед голоду і холоду, — для тих ми обовязані нести матеріяльну поміч і доложити всїх наших старань, щоби їх недолю і терпіня по можности облекшити. Сотки тисячів наложило головою — тим належить ся вічна память в нашім народі. Не всилї вичислити всїх борців, які спочили в останних трох лїтах, бо число їх безконечно велике. Але згадаю тут лише імена людий загально звісних з працї для добра нашого народу. Не діждав ся свобідної України її великий будівничий, Іван Франко, не діждав ся її його товариш Михайло Павлик, не діждали ся її Кость Паньковський, Володимир Шухевич, епископ Чехович і прочі. Не діждали ся її сотки тисячів молодих героїв, які лягли буйними головами на поли битви. Не діждали ся вільної України сотки тисячів жінок і дїтий, які лягли передчасно в сиру могилу серед страшних злиднїв війни яко жертви невмолимої долї.

Память їх нехай жиє серед нашого народу по вічні часи!

* * *

Отвираючи нинїшну XIV. з ряду головну конвенцію, висловлюю надію, що й наради будуть вести ся розумно, статочно і поважно, відповідно до великої хвилї, яку переживає тепер цїлий український нарід.

У Ваші руки, Високоповажані Делеґати і Делеґатки, складаю нинї дотеперішний уряд і долю нашої найдорозшої орґанізації.

Обовязком Високоповажаних Делеґатів і Делеґаток буде повести наради так, щоби вони вийшли на користь нашої орґанізації і на користь загалу членів У. Н. Союза.

Сила, слава і цїла будучність нашої орґанізації спочиває тепер у Ваших руках.

У. Н. Союз займає нинї перше місце між всїми українськими орґанїзаціями в Злучених Державах. Тисячі вдів і сиріт найшли в нїм поміч. Десятки тисяч долярів складають У. Н. Союз і його члени на народні і просьвітні цїли. У. Н. Союз був доси на еміґрації головним осередком цїлого нашого народного житя.

Дай Боже, щоби У. Н. Союз позістав і надальше найсильнїйшою українською кріпостию на вільній землї Вашінґтона.

Воскресенє нашого народу нехай буде провідною гадкою у наших нарадах.

Нехай жиє Український Народний Союз!
Вже воскресла Україна!

Після сеї промови головний предсїдатель п. Дмитро Капітула покликав на предсїдателя до перепровадженя конвенції п. Константина Кирчова і його двох заступників, пп. Івана Париляка і Івана Лазорчика. Предсїдатель конвенції покликав двох секретарів, пп. Теодора Яворського і Стефана Калакуку, для точного веденя протоколу конвенційних нарад. Пп. делеґати одобрили покликаний конвенційний уряд.

Головний предсїдатель, п. Дмитро Капітула, прочитав уложену телеґраму, яку конвенція мала би вислати до президента Вілсона. По короткій дискусії конвенція згодила ся одноголосно на отсю телеґраму:

Harrisburg, Pa., Oct. 23, 1917.

President Woodrow Wilson, Washington, D. C.

The delegates of the Ukrainian National Association of United States assembled at the Convention at Harrisburg, Pa. on October twenty second pledge their allegiance to United States and its government. They further take advantage to assure you that on these trying times the Ukrainians of this country stand firmly by the President and sincerely desire that the cause for which America is at war may be victorious and that real democracy in Europe built upon the principle of federalized nations may bring freedom and lasting peace to humanity. Finally they declare that particularly with respect to the problem of the Ukrainian nationality in Europe the American Ukrainians are demanding that it be granted full measure of autonomy in both Russia and Austria-Hungary being however decidedly opposed to the proposition of the governments of Central Powers that the Ukrainian territory now under Austrian rule might be included into a new Polish state that question to be decided by the concerned Ukrainian people and not by the said two Imperial governments.

Konstantine Kirczow, Chairman of the Convention.
John Parylak, Vice Chairman of the Convention.
John Lazorczyk, Vice Chairman of the Convention.
Theodore Jaworsky, Secretary of the Convention.
Stephen Kalaknka, Secretary of the Convention.

По українськи:

Президент Вудров Вілсон, Вашінґтон, Д. К.

Делеґати У. Н. Союза в Злучених Державах, зібрані на конвенції в Гаррісбурґ, Па., дня 22. жовтня, заявляють льояльність Злученим Державам і Їх Правительству.

При тій нагоді вони запевняють Вас, що в теперішну критичну пору Українцї сього краю стоять непохитно при Президентї, і щиро желають, щоби побідила ся справа, за яку Америка воює, та щоби правдива демократія в Европі, оперта на основі федеративних держав, принесла людскости свободу і тривкий мир.

Вкінци вони заявляють, що зокрема у справі українського народу в Европі, американські Українцї домагають ся, щоби він одержав повну автономію як в Росії так і в Австро-Угорщинї, а рішучо противлять ся предложеню правительств центральних держав, щоби українська територія, яка тепер є під австрійським панованєм, мала бути влучена до нової польської держави, домагаючись, щоби сю справу рішив самий інтересований український нарід, а не згадані два цїсарські правительства.

Константин Кирчів, предсїдатель конвенції.
Іван Париляк, заступник предсїдателя конвенції.
Іван Лазорчик, заступник предсїдателя конвенції.
Теодор Яворський, секретар конвенції.
Стефан Калакука, секретар конвенції.

Рівночасно конвенція ухвалила одноголосно вислати до Української Центральної Ради в Киеві (на руки її президента, проф. Мих. Грушевського) ось-таку телеґраму:

Harrisburg, Pa., Oct. 23, 1917.

Professor Michael Hrushevsky,
Pedagogical Museum, Kiev, Russia.

The delegates of the Ukrainian National Association of United States assembled at the Convention at Harrisburg, Penna., send their congratulations to Ukrainian Central Rada, its President and to Secretariat General, wishing them full success in their patriotic action to get full measure of autonomy for Ukraine within the federalized Russian republic and to insure national, political and economic freedom to the Ukrainian people.

Konstantine Kirczow, Chairman of the Convention.
John Parylak, Vice Chairman of the Convention.
John Lazorczyk, Vice Chairman of the Convention.
Theodore Jaworsky, Secretary of the Convention.
Stephen Kalakuka, Secretary fo the Convention.

По українськи:

Професор Михайло Грушевський,
Педаґоґічний Музей, Київ.

Делеґати У. Н. Союза в Злучених Державах, зібрані на конвенції в Гаррісбурґу, Па., дня 22. жовтня, пересилають ґратуляції Українській Центральній Раді, її Президентови і Ґенеральному Секретаріятови, желаючи їм повного успіху в патріотичній праці для здобутя повної автономії України у федеративній російській републицї, та для запевненя національної, політичної й економічної свободи для українського народу.

Константин Кирчів, предсїдатель конвенції.
Іван Париляк, заступник предсїдателя конвенції.
Іван Лазорчик, заступник предсїдателя конвенції.
Теодор Яворський, секретар конвенції.
Стефан Калакука, секретар конвенції.

Предсїдатель Верифікаційної Комісії, п. Йосиф Лївач, відчитав отсей звіт:

ЗВІТ ВЕРИФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА.

Згідно з вимогами статута У. Н. Союза згадана комісія відбула своє засїданє в днях 19 до 22. жовтня 1917 року в містї Гаррісбурґ, Па. Члени сеї комісії, Йосиф Лївач, Пилип Щуцький, Мих. Рудий, Кость Стадник і Николай Романів, зійшли ся до готелю Болтон і уконституували ся в слїдуючий спосіб: Йосиф Лївач, предс.; Мих. Рудий, секр.; инші три — члени.

Згадана комісія розпочала своє засїданє у висше наведенім місци і дни о год. 1-шій пополудни.

На засїданю були також присутні два члени гол. екз. комітету У. Н. С., а іменно предс. Д. Капітула і рек. секр. п. М. Угорчак.

По сповненю потрібних формальностий члени висше згаданої комісії приступили до переглянення і провірювання повновластий делеґатів і їх заступників на 14-ту гол. конвенцію У. Н. Союза, оголошених в протоколї гол. екз. комітету У. Н. Союза з 6. вересня 1917 року, а також переглянули і провірили справи уневажнених делеґатів: від. 42, 125 і 146. Також переглянено і полагоджено справу заступника делеґата від. 217, п. Василя Луцишина.

По точнім провіреню згадана комісія прийшла до заключеня, що оголошені делеґати і їх заступники на висше згадану конвенцію є правними представителями відділів У. Н. Союза.

Верифікаційна Комісія полагодила справу відкинених делеґатів в слїдуючий спосіб:

Від. 42. На підставі паперів, котрі Верифікаційна Комісія переглянула, уважає справу заступництва від. 42 полагоджену гол. екз. комітетом У. Н. Союза згідно з § 13. статута У. Н. Союза.

Від. 125. На підставі паперів, котрі Верифікаційна Комісія переглянула, прийшла до переконаня, що справа дел. сего відділу зістала полагоджена гол. екз. комітетом У. Н. Союза згідно з § 13. статута У. Н. Союза.

Від. 146. в часї проголошеня конвенції, вибору і одобреня делеґата був суспендований за неплаченє місячних вкладок. Опісля сей відділ вирівнав свої залеглости і відзискав всї права, приписані § 252 статутом У. Н. С., і тим делеґат зістав управнений забирати місце на конвенції.

По провіреню цїлої справи дел. від. 217, Мих. Рудого і його заступника Василя Луцишина, Верифікаційна Комісія признала справу заступництва сего відділу так, як одобрив гол. екз. комітет У. Н. С., згідно з вимогами статута орґанізації.

По провіреню всїх повновластий і по обчисленю заступлених відділів У. Н. Союза, делеґатів і числа голосів, показало ся, що на конвенції є управнених до заступництва 170 відділів зі 138 делеґатами і з 181 голосами.

По відібраню повновластий від делеґатів прибувших на гол. 14. конвенцію У. Н. Союза, показало ся, що на згадану конвенцію не прийшло 20 делеґатів з 22 голосами. Імена неприбувших делеґатів, числа відділів і скількість голосів представляють ся так: Від. 6 Теодор Наливайко 1 голос; від. 12. Олекса Трембач 1 голос; від. 33 Стефан Коцоловський 1 голос; від. 39 Андрій Варян 1 голос; від. 48 Йосиф Катулька 1 голос; від. 49 Василь Буртник 1 голос; від. 61 Михайло Кінаш 1 голос; від. 74 Василь Буртник (дел. 49 від.) 1 голос; від. 79 Іван Ґаврик 1 голос; від. 85 Михайло Мардиняк 1 голос; від. 90 Семен Ковалишин 1 голос; від. 125 Катерина Турчановська 1 голос; від. 138 Андрій Рудакевич 1 голос; від. 165 Стефан Коцоловський 1 голос; від. 195 Андрій Астряб 1 голос; від. 198 Николай Ковалець 1 голос; від. 213 Стефан Бойко 1 голос; від. 288 Йосиф Пастернак 1 голос; від. 293 Володимир Яськевич 1 голос; від. 296 Григорій Волошинович 1 голос; від. 341 Стефан Морозович 1 голос; від. 400 Дмитро Кархут 1 голос.

Десять заступників делеґатів прибули на конвенцію замісць делеґатів. Їх імена і числа відділів є слїдуючі: від. 78 Йосиф Вайда; від. 79 Іван Шквір (заступництво); від. 85. Іван Когут (заступництво); від. 137 Николай Підгайний; від. 170 Йосиф Сілецький; від. 205 Яків Грабар (заступництво); від. 248 Йосиф Бренґілевич; від. 288 Захарій Гуцайлюк (заступництво); від. 369 Яків Грабар; від 379 Михайло Клим.

Поміж висше згаданими заступниками три відділи є заступлені делеґатами других відділів У. Н. С., а іменно: від. 79 замісць делеґата Івана Ґаврика — Іван Шквір, дел. від. 186; від. 85 замісць делеґата Михайла Мардиняка — Іван Когут, дел. від. 7; від. 288 замісць делеґата Йосифа Пастернака — Захарій Гуцайлюк, дел. від. 147.

По відчисленю неприбувших делеґатів з їх голосами, на конвенції є заступлених 151 відділів 118 делеґатами зі 162 голосами, і 19 головних урядників У. Н. С. з 19 голосами — разом 137 осіб зі 181 голосами.

Імена делеґатів, числа заступлених відділів, головних урядників і скількість голосів слїдує:

Від.	1.	Василь Савіцький	2
„	2.	о. Дмитро Хомяк	1
„	3.	Теодор Голубець	1
„	*4.	Константин Кирчів, делеґат від. 70	1
„	7.	Іван Когут, стар.	1
„	10.	Михайло Мельник	1
„	14.	Мафтей Ставчанський	1
„	16.	Йосиф Цаповський	1
„	17.	Стефан Нановський	1
„	18.	Николай Смий	1
„	22.	Іван Коптюх	1
„	23.	Василь Калина	1
„	25.	о. Валентин Балог	1
„	26.	Йосиф Равлюк	1
„	27.	Николай Франчук	1
„	28.	Іван Криба	1
„	29.	Василь Федак	1
„	35.	Іван Пеленський	1
„	*36.	Михаїл Рудий, делеґат від. 217	1
„	*37.	Софрон Колодій, делеґат від. 234	1
„	38.	Емілїян Саварин	1
„	44.	Стефан Кудрик	1
„	45.	Осип Лївач	1
„	46.	Стефан Матчак	1
„	53.	Павло Шпікула	1
„	58.	Василь Лисогір	1
„	59.	Іван Бойко	1
„	*62.	Осип Лївач, делеґат від. 45	1
„	63.	Філярет Дзуґан	2
„	65.	Конст. Лопушанський	1
„	66.	Іван Лазорчик	1
„	67.	Михайло Дурдела	1
„	*68	Григорій Кривовяз, делеґат від. 221	1
„	69.	Андрій Корпан	1
„	70.	Константин Кирчів	1
„	70.	Антін Онисик	1
„	*71.	Сем. Конотопський, делеґат від. 365	1
„	*73.	Іван Мартинець, делеґат від. 233	1
„	76.	Олекса Витяз	1
„	78.	Йосиф Вайда	1
„	*79.	Іван Шквір, делеґат від. 186	1
„	81.	Володимир Смульський	1
„	83.	Роман Караїм	1
„	*85.	Іван Когут, делеґат від. 7	1
„	86.	Теодозій Лабовський	1
„	87.	Николай Чехович	1
„	91.	Михайло Олійник	1
„	*92.	Йосиф Котик, делеґат від. 278	1
„	93.	Александер Коваль	1
„	*94.	Николай Романів, делеґат від. 292	1
„	95.	Николай Ґіль	1
„	*97.	Михайло Яцула, делеґат від. 316	1
„	98.	Андрей Дишель	1
„	99.	Петро Герман	1
„	*100.	др. Вол. Сїменович, делеґат від. 106	1
„	102.	Константин Стадник	1
„	104.	Іван Козак	2
„	105.	Роман Слободзян	1
„	106.	др. Волод. Сїменович	1
„	*112.	Константин Стадник, делеґат від. 102	1
„	*113.	Василь Савіцький, делеґат від. 1	1
„	117.	Людвік Кшивінський	1
„	*123.	Стефан Калакука, делеґат від. 229	1
„	124.	Дмитро Бала	1
„	127.	Дмитро Жук	1
„	132.	Дмитро Сова	1
„	133.	Володимир Сидорович	2
„	136.	Андрей Брандибура	1
„	137.	Николай Підгайний	1
„	142.	Юрій Шевчук	1
„	146.	Теодор Західний	1
„	147.	Олекса Трач	1
„	147.	Захарій Ґуцайлюк	1
„	*151.	Захарій Ґуцайлюк, делеґат від. 147	1
„	155.	Пилип Щуцький	2
„	160.	Іван Париляк	1
„	162.	Василь Ґоржейовський	1
„	168.	Григорій Ґиба	1
„	170.	Стефан Милянович	1
„	170.	Йосиф Сїлецький	1
„	179.	Михайло Петрівський	1
„	181.	Стефан Шевчук	1
„	186.	Іван Шквір	1
„	*202.	Емілїян Саварин, делеґат від. 38	1
„	203.	Павло Приступа	1
„	*205.	Яків Грабар, делеґат від. 369	1
„	206.	Михайло Чагарин	1
„	209.	Йосиф Ґінда	1
„	*210.	Андрей Корпан, делеґат від. 69	1
„	*215.	Андрей Корпан, делеґат від. 69	1
„	217.	Михайло Рудий	2
„	218.	Михайло Ткачишин	1
„	221.	Григорій Кривовяз	2
„	223.	Іван Ковалкевич	1
„	229.	Стефан Калакука	1
„	230.	Николай Павлишин	1
„	233.	Іван Мартинець	1
„	234.	Софрон Колодій	1
„	237.	Даниїл Яворський	1
„	239.	Стефан Вільчинський	1
„	241.	Омелян Рекрут	1
„	*243.	Омелян Рекрут, делеґат від. 241	1
„	245.	Василь Гасій	1
„	*246.	Александер Коваль, делеґат від. 93	1
„	247.	Теодор Яворський	1
„	248.	Йосиф Бринґілевич	1
„	*251.	Василь Волянський, делеґат від. 336	1
„	254.	Стефан Ґонтарський	1
„	*258.	Стефан Ґонтарський, делеґат від. 254	1
„	259.	Теодор Яремцьо	1
„	261.	Анна Дорунда	1
„	*262.	Михаїл Мельник, делеґат від. 10	1
„	*270.	Стефан Милянович, делеґат від. 170	1
„	273.	Тома Пиндус	1
„	*274.	Стеф. Нановський, делеґат від. 17	1
„	276.	Теодор Судя	1
„	278.	Йосиф Котик	1
„	282.	Стефан Соколовський	1
„	*288.	Захар Гуцайлюк, делеґат від. 147	1

(Дальше буде).

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!

Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє баданє.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихнебудь ТРОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних прирядів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лїпше тимсамим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і збадати хорілі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тіло і забити ними заразливі бакциї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невиліченого, не піднимаюсь лїчити. Одначож кождого, котрого узнаю до виліченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї. ГОДИНИ офісові в понеділки, середи, і пятниції від годин 9. рано до 12. в полудне. У вівтірки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В неділї від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої евені і субвею.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лїкарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропуклину, гемероіди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Години принятя: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

Читайте „Свободу" і приєднуйте їй нових передплатників!

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,

славний специяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, специяльно же на пропуклину при помочи специяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь алучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG.
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

SANTAL CAPSULES MIDY
МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ
Кожда пачка має напись з MIDY
Уникайте підробів.

ДАРОМ! Кождий дістане катальоґ найгарнїйших річий і ще нечуваних — даром, — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 88-
GLOBE NOVELTY CO.,
Box 41, Sta. D., New York City.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довірє специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ.
11. поверх, фронт. 76-89
611 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

ЗВІСНИЙ

Dr. GREY

СПЕЦІЯЛІСТ.
ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., New York City, близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болї крижий, голову або груди, кашель, застуду, ечему, нервовість, катар, слабости носа, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея. Коли лїкар, котрий лїчив Вас ще не вилїчив Вас, прийдіть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.—ЛІКИ $1.00

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої. 104—

ЗЛИШНЕ ВОЛОСЄ НА ЛИЦИ І РУКАХ.

Не зогиджуйте Вашого лиця ані рук, дозволяючи виростати на нїм волосю. Можете усунути злишне волосє в 3 мінутах нашим винаходом, який поручають всї передові лїкарі Америки і Европи. Се средство усуває волосє без болю, і справить Ваше лице чистим, гарним і приваблим. Ми одержали богато листів з подякою від тих, котрі уживали се средство.

ВПОВНІ ҐВАРАНТОВАНЕ. Коли не вдоволить Вас, звернемо Вам гроші. Пришліть нам $1.00 грішми або стемпсами, адресуючи до: 121сч—

SALTZ CHEMICAL CO., Dept. 30,
500 E. 174th St., New York, N. Y.

НАЙНОВІЙШИМ СПОСОБОМ усуваємо волосє з лиця і инших частий тіла

РАЗ НА ВСЕ, БЕЗПОВОРОТНО за дуже малым коштом. 116вс27

Усуваємо також прищі, всеняйки, чорнушки, жовті плями, знаки віспові і другі нечистости цери і скіри. Зголосіть ся особисто або пишіть до:

THE SPARROW CHEMICAL CO.,
Dept. K—1, 196 East 4th St.,
NEW YORK, N. Y.

ПОТРЕБА

МАЙНЕРІВ — ВИТЯГАЧІВ КОКСУ — ЛЄБРІВ

МАЙНЕРИ заробляють денно від $5.00 до $8.00; ВИТЯГАЧІ КОКСУ заробляють денно $4.00; ЛЄБРИ від $3.25 до $3.50. — 8 годин денно. Голосіть ся до одного з наших 60 плейсів в побливу Latrobe, Mount Pleasant, SCOTTDALE, Connelsville, Uniontown, Fairchance and Masontown, Pennsylvania. 64с36

H. C. FRICK COKE COMPANY, Scottdale, Pa

Лїкарська поміч

у Д-ра М. ВІЛКЕСА, 56 RIVINGTON ST.

Лікар з Києва. Має 20-літну практику. Обслугує членів многих Товариств а його совісна лїкарська опіка є звісною многим Українцям в Ню Йорку і околици. 118с—

Лїчить всякі недуги, як: ревматизм, кашель, недуги легких, катар жолудка, болї в кишках, болї в боках, руках і ногах та других частях тїла.

Коли Ви не осягнули належної помочи у других лїкарів а Ваша недуга стала застарілою і хронїчною, то не тратьте надії а зверніть ся прямо до мене а я ужию весь свій обширний досьвід, щоби Вас вилїчити за умірковану ціну. — Скірні і хронїчні недуги лїчу специяльним електричним сьвітлом. — Для лїпшого розслїду недуг уживаю електричні машини „екс-лучів". І тому легко можу лїчити всякі недуги. Розслїджую хемічно і під мікроскопом Вашу кров; уживаю найновійші медикаменти для успішного лїченя по цінах уміркованих. Користайте з нагоди вилїчити ся з Вашої недуги поки ще час. — Коли Ви мешкаєте в околици Ню Йорку, то раджу Вам приїхати до мого кабінету для оглядиня Вас. За се жадаю малу заплату. Для позамісцевих пацієнтів стараємось о мешканє і числимо низькі ціни за лїченє.

ПЕРША ПОРАДА ДАРОМ.

DR. M. J. WILKES,

Office 56 RIVINGTON ST., Аптика 34 RIVINGTON ST.,
NEW YORK CITY.

Години офісові: від 10-ої рано до 10-ої вечер.

СРЕДСТВО НА ПОРІСТ ВОЛОСЯ.

ПЕРЕД УЖИТЄМ — ЧЕТВЕРТИЙ ТИЖДЕНЬ — ШЕСТИЙ ТИЖДЕНЬ

УСПІШНЕ І ПРИРОДНЕ ЛІЧЕНЄ ЗОВСІМ ДАРОМ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ, ОБОХ ПОЛІВ.

Чи Вам випадає волосє? — Чи Вам волосє сивіє завчасно? — Чи воно є тверде і ридке? — Чи маєте порпаї або свербленє скіри на голові? — Чи Ви є лисі або лисієте?

Коли долягають Вам побіч вимінені терпіня, не занедбуйте їх, а сейчас усуньте. Зволїканє є небезпекою. Жадайте нашу ілюстровану книжку: „Кілька фактів про плеканє волося" (написану визначним европейським специялістом).

Хочемо переконати Вас, на наше ризико що метода Кальвакури є найуспішнійшою в повисше вимінених долегливостях. Ми вишлемо Вам долярову пачку „Кальвакури" № 1 враз з книжочкою кождому, хто пришле свою адресу і залучить 10 цнт. на кошти пересилки. 136с—

Виріжте понизший купон і вишліть ще нині в листі до: Union Laboratory Box 501, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу прислати мені сейчас Вашу „Кальвакуру" № 1 за $1.00 і Вашу книжку

ВИНАХІДНИКИ

Думаєте може над винаходом, хочете такий ОПАТЕНТУВАТИ, щоби опісля ПРОДАТИ, радьте ся вперед нас,—маєте готові рисунки з описом або модель винаходу—пришліть нам їх до БЕЗПЛАТНОГО ПРОВІРЕНЯ. Ми є ЕКСПЕРТИ і знавці патентів. Є ВИНАХІД ВАШ ВЖЕ В ОПАТЕНТОВАНЮ, ХОЧЕТЕ ЗНАТИ ЧИ І КОЛИ ВАМ ПАТЕНТ ДАДУТЬ, МИ ВАМ СКАЖЕМО. Пишіть до нас у СВОЇЙ МОВІ, жадайте нашої ґваранції як і даром лісту пошукуваних винаходів.

EDISON PATENT CO.

INC., 256 BROADWAY. NEW YORK [SV.]

ВИ ПОВИННІ МАТИ ГАРНЕ І ЗДОРОВЕ ВОЛОСЄ. Уживайте Karatol Stimulus Tonic, який запобігає випаданю волося, усуває порпаї, свербленє шкіри на голові і причиняєсь до поросту гарного і здорового волося. Karatol Stimulus Tonic є найлїпшим средством до волося для мущин і женщин.

Специяльна оферта: Одна фляшка $1.00, 4 фляшки $3.00.

Висилайте замовленя і гроші до: 114—

KARATOL LABORATORIES, Dept. 623,
Box 1076, Binghampton, N. Y.

Хто докаже, що Кальварійське Лїчниче Вино не є успішне, звернемо гроші.

СПРОБУЙТЕ ЄЩЕ НИНІ! СЕ ДЛЯ ДОБРА ВАШОГО ЗДОРОВЛЯ!

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ
Reg. U. S. Patent Office
ЛІЧНИЧЕ ВИНО.

Неначе чудесом оцілило сотки людий від передвчасної смерти. ВИЛІЧИТЬ І ВАС коли терпите на запір, розвільненє і другі клопоти жолудка, коли терпите на брак апетиту; млоїть Вас, болить Вас голова, дістаєте великі сині обвідки під очима, худієте з дня на день, то не чекайте аж станете виглядати як страхопуд, але сейчас купіть собі КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Лїчниче Вино. Одна бутелька $1.00 у аптикаря, агента або пишіть до самої фірми: 116вс27

D. WROBLEWSKI & CO.,
одинокі фабриканти і властителї,
196 E. 4th St., Dept. P-B.,
New York City.
Стережіть ся лихих підробів.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:
„SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГОЛОВНА МЕДИЧНА Ляборaторія св. Михаїла

ПРЕДКЛАДАЄ ВАМ НАЙЛІПШІ І НАЙПОМІЧНІЙШІ СРЕДСТВА ПРОТИ ХРОНІЧНИХ І ЗАНЕДБАНИХ НЕДУГ, А ТАКСАМО І ПРОТИ ДРУГИХ СЛАБОСТИЙ. 117чс-
ПИШІТЬ ПО ПОВНИЙ КАТАЛЬОҐ ВСІХ ПОЖИТОЧНИХ СРЕДСТВ ДО:

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
Dept. 10.
CARLSTADT, N. J.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
Для ослаблених мущин.
Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мущини як також нервові, зістануть радикально і раз на все вилїчені через ужитє средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилїчило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нервове ослабленє, коли утратили силу, коли маєте мелянхолїю, зимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або инші недуги каналу уринного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се роблять другі, то зістанете уздоровлені при помочи средства NOVO. Се средство в розмірно короткім часї, зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете всилї уживати всякі приємности житя. На доказ і для переконаня Вас о сїм, що NOVO средство се дійсно здїлає, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплаченє почтової пересилки і опакованє. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лїченє. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, надміняючи часопись, в якій Ви читали се оголошене а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство. 115с—

NOVO COMPANY, Dept. 23,
Box 4000, Philadelphia, Pa.

ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА.

Має великий вибір усяких українських музичних творів, як для усякого співу, так і для музикальних сольових інструментів. Між иншими творами находять ся отсі виданя.

1) ВЕЛИКИЙ ПІДРУЧНИК ШКОЛА НА СКРИПКУ, самоучитель, з всякими потрібними вказівками для початкуючих. Ціна враз з пересилкою..........$1.25

2) ПІДРУЧНИК ШКОЛА НОТ ДО САМОУЧЕНЯ СПІВУ. Друге виданє з доданем многих агрних українських пісень. Ціна ....75 цнт.

Також маю до продажи великий вибір українських ПІДРУЧНИКІВ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

Також є у мене до випозичення всякі ПАРТИТУРИ до СПІВУ до українських ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

При жаданю катальоґа просимо надіслати 2-центову марку.

Ручить ся за точність і совісне полагодженє всяких замовлень.

Видавництво „Українська Музична Бібліотека", 100с—
Г. Е. СМОЛИНСЬКОГО.

Адреса:
H. E. SMOLEN,
53 Lenox Ave., New York, N. Y.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

ДЛЯ МУЩИН Лише

Я є специяліст від всіх особистих недуг, як прим. гемороіди і т. и. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курація в офісі д-ра Брайна в умірковaних цінах. Я доставляю ліки. Прийдіть вперве до мене, і защадіть час, гроші і терпінє. 30 літ досьвіду. „Практика удосконалює".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візиті Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилічені в можливо найкоротшім часї, а також скаже Вам ціну.

В моїм офісї говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City
(близько 2-ої евені)

Офіс відчинений: від 9-ої рано до 8-ої попол., в неділї від 9-ої до 1-ої в пол.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости задля вашій недузі.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилїчив та скільки хорим я упріємнив житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цїлковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: неудольність, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги заразливі і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутрености. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всїм

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Telephone: Gramarcy 3823.
Години принять: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. пополудни.

DR LANDES
140 EAST 22 ST, N.Y.

ДАРОМ! ДОСТАВЛЕНА ДО ВАШОЇ ХАТИ. КОТРУ ВИ З НИХ ХОЧЕТЕ?

Ми вишлемо котрубудь з тих найновійших моделів, коли пришлете нам понизший купон і

$3.00

Також вишлемо Вам ЗОВСІМ ДАРОМ 20 найновійших і найгарнїйших українських пісень, 500 шпильок і ґваранцію на 20 літ.

При одержаню машини і дарунків, заплатите решту $17.50.

MELROSE GRAFONOLA CO.,
752 Melrose Avenue,
Bronx, N. Y.

Імя ....
Улиця ....
Місто U-10

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНЦЯМ.

При повороті до краю і тут в Америці нема лїпшого ремесла від автомобільового. Наша школа видала 8.000 дол. на урядженє своєї школи. Нові машини. Хто навчить ся ними кермувати, той стане добрим шофером. Вдячність по всї часи. Зважте, що наша школа лїпша від других щодо її урядженя. Ми викладаємо у Вашій мові. У нас є денні і вечірні курси. Можете платити тижнево. Заки пійдете до другої школи, зайдіть і порадьте ся з нами. ЗАПИСУЙТЕСЬ ДО ШКОЛИ ЩЕ НИНІ. 108-24

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N.Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ЩОТО БУДЕ, ЗИМА ІДЕ.

Чи ви вже маєте добрий светер і хочете купити правдиво вовняний светер і то за низьку ціну? Коли хочете, то купіть собі і то завчасу. Ми маємо велику скількість тих светрів, котрі є зроблені з найлїпшої вовни і подвійно шитий. Є дуже теплий, лїпший як кожух. Є він міцно зроблений і ґварантований. Се є найновійша мода светрів. Має гарний вигляд і гарно кождому пасує, чи молодим чи старшим, а кождому подобаєть ся. Маємо їх в кількох кольорах, кождому до вподоби, який хто собі бажає.

№ 1. Кольор синий, з ковніром і з двома кишенями, подвійний, з доброї вовни, так, що ніколи не стратить своєї краски і є ґварантований на 10 лїт. Ціна $3.95

№ 2. Кольор Сиво-ясний, також дуже гарний, ще з гарнійшої вовни і ґварантований на 15 лїт. Ціна $4.95

№ 3. Темняво синий, дуже гарний шейф, з ковніром або без, дуже гарний вигляд і ґварантований на 15 лїт. Ціна..................$4.78

№ 4. Кольор мішаний з ріжних ниток вовняниж і що найгарнїйший, має дуже чудовий вигляд, щось надзвичайного для кавалєрів-шпортів, з великим гарним ковніром. Ціна $6.75

Наколи хочете мати добрий светер, так не відтягайте, бо пізнійше будуть о два рази дорожші. Посїдаємо ті светри від найменьшої особи до найбільшої, почавши від № 24 до №34, се є для малих школярів, від 10 лїт до 17 лїт, для старших посїдаємо слїдуючі величини: від № 34 до № 48. Сей остатний є на дуже грубого і величавого хлопа. При замовленю подайте, який кольор хочете і який нумер, а ми вам доберемо до вашої подоби. Зашлїть $1.00 задатку, а решту заплатите тоді, як отримаєте светер в дома. Пишіть сейчас на адресу: 124св—

AMERICAN SALES COMPANY,
1926 W. HURON STREET, CHICAGO, ILL.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН

Доктор Васерман,

ЯКИЙ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ХОРОБИ ЖОЛУДКА, ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, УТРОБИ І НЕРОК, РЕВМАТИЗМ І ВСІ НЕДУГИ КРОВИ І СКІРНІ ВИЛІЧИТЬ В ЯК НАЙКОРОТШІМ ЧАСІ ТАК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄТЕ ПЕРЕРИВАТИ СВОЄЇ РОБОТИ.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи ні, позаяк невилїчимої недуги він не береєсь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

АКУШЕР-СПЕЦІЯЛІСТ

Dr. I. MICHEL

Хірург і специяліст у всїх недугах і недомаганях женщин. Довголітна практика і досьвід. Уживає нові медичні методи.

Також лїчить всї загальні недуги мущин, женщин і дітий.

Години принять: 8. до 10. рано; 12. до 2. пополудни; 6. до 8. год. веч. В неділї до 1-ої год. дня. 118сч—

106 East 7th Street, NEW YORK CITY.
(напротив костела).
Телефон: Orchard 4636.

ЛІКАР з поверх 37-лїтною практикою.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМОЧИ.

Много а много людий терпить і болїє від всїляких недуг і не находить помочи. Дармо витрачуючи свої гроші на всїлякі средства і лїки задля незнаня англїйської мови. І чому Проф. Овен, М. Д. привернув тисячі людий до доброго здоровля? Бо він через довгі літа своєї лїкарської практики студіював кожду недугу так довго, аж пізнав усі причини і поміч ні лїки. — Коли Ви терпите на якубудь недугу, і коли Вас лїчено одначе без успіху, не ждіть довше — приходіть і жадайте поради, а се не коштує Вас нічого. Тоді Проф. Овен, М. Д. скаже Вам, чи є яка поміч на відзисканє Вашого здоровля і животности. Кромі многих ріжнородних недуг Др. Овен лїчить пропуклину без операції і різаня.

Тому не зволїкайте, але прийдіть сейчас або опишіть в подробицях Ваші терпіня і недомаганя у Вашій рідній мові на отсю адресу: 116—

PROF. OWEN, 221 E. 17th STREET, Dept. 12., NEW YORK, N. Y.

Години офісові: Щодня від 10-ої до 5-ої. В неділї від 10-ої до 1-ої. У вівторки і пятниці аж до 8-ої години вечер.